

Reforma nastavnih planova i programa

Drugo fokusno područje: Osvremenjivanje nastave povijesti (udžbenici i nastavni program)

Opravdanost

Samo postojanje tri različite i uglavnom međusobno suprotstavljene verzije povijesti u nastavnom programu u BiH, predstavlja znatnu prijetnju mogućnosti zajedničkog osjećaja građanske svijesti i buduće društvene povezanosti u BiH. Ova se situacija najevidentnije manifestira u bosanskohercegovačkoj industriji udžbenika povijesti, gdje izbor i sadržaj udžbenika ostaju i dalje veoma politizirani. Mada se situacija malo poboljšava objavljivanjem svake nove generacije udžbenika povijesti, oni su nerijetko obilježeni uvredljivim rječnikom i etničkom netolerancijom i aktivno promoviraju suprotstavljene predstave o žrtvama. Prepoznajući važnost nastave povijesti u postkonfliktnom društvu i ulogu povijesti, kao ključne sastavnice ljudskoga identiteta, Misija je surađivala s drugim međunarodnim organizacijama, osobito s Vijećem Europe i Institutom Georg Ekert za međunarodno istraživanje udžbenika, na osvremenjivanju nastave povijesti kroz poboljšanje udžbenika korištenih u školama u BiH.

Osnova

Od 1999. međunarodna zajednica i ministarstva obrazovanja u BiH bavila su se pitanjima reforme nastave povijesti u BiH. Brojni pozitivni razvoji događaja su se desili kao rezultat ovih napora. Uz potporu Misije, skupina je lokalnih stručnjaka razvila Naputak za pisanje udžbenika i ocjenjivanje udžbenika povijesti za osnovne i srednje škole, koji su usvojila sva ministarstva obrazovanja. Značajne su se promjene pojavile u ograničenom broju oblasti, što je dalo potvrdu Naputku kao izvoru napretka. Nova i suštinski unaprijeđena generacija udžbenika je sada objavljena sukladno Naputku, dok je kao rezultat zajedničkog napora Vijeća Europe i OESS-a, napisan, objavljen i isporučen u škole Priručnik za nastavnike o nastavi suvremene povijesti u školama. On pomaže nastavnicima da razumiju metodičke i pojmovne promjene, koje su se desile kod novih udžbenika, prateći europske trendove nastave povijesti u zadnjem desetljeću.

Tekuće aktivnosti

Gradeći i učvršćujući ova postignuća, Misija je pokrenula trogodišnji izvanproračunski projekt, koji financiraju: Francuska, Austrija, Mađarska, Švicarska i Fondacija otvoreno društvo. Naziv projekta je: Povijest za budućnost - kroz obrazovanje ka pomirenju, kojim se nastoje utemeljiti zajednička načela i standardi u nastavi povijesti u cijeloj BiH, osiguravajući zajedničku osnovu znanja, kulture i vrijednosti za sve učenike. Ovim se načelno promoviraju društveno jedinstvo i vizija mirne budućnosti za BiH.

U 2010. godini u BiH održana su četiri regionalna foruma za povijest (Sarajevo, Banjaluka, Lukavac, Čapljina), kako bi se razmotrili regionalni i međunarodni primjeri reformiranja nastave povijesti, inovirana metodologija, te sadašnja situacija kod izučavanja povijesti u regiji i u Bosni i Hercegovini.

Ministarstva obrazovanja imenovala su stručnjake iz oblasti povijesti u okviru svoje nadležnosti, kako bi se oformilo stručno tijelo – Odbor za reformiranje nastave povijesti u Bosni i Hercegovini, koji će u 2011. godini raditi na reviziji nastavnoga plana i programa, uspostavi standarda i veza s partnerskim ustanovama u inozemstvu, osobito onim s velikim iskustvom u procesu reforme obrazovanja.